

Den meget historisk interesserede danske Præst i Sydslesvig, Pastor H. F. Petersen i Flensborg har udsendt en ny Bog om Nationalitetskampen i Sydslesvig i det 19. Aarhundrede, nemlig: *Fra sydslesvigske Præstegaarde*. Bogen giver ikke et nyt Bidrag til Belysning af det vigtige historiske Problem om Sprogreskripterens Betydning og Berettigelse i Aarene 1850—64, men blot et Udvalg af de Breve, som er det nødvendige Materiale til Afgørelsen af disse Spørgsmaal. Nogen videnskabelig Betydning kan denne Samling af Breve fra Præster i Sydslesvig til Departementschef Aug. Regenburt naturligvis ikke have, og det har sikkert heller ikke været Udgiverens Hensigt. Af Pladshensyn har det kun været muligt at udvælge en meget lille Del af de mange Tusinde Breve, og som det fremgaar af Forordet og af nogle Prøver paa Materialet, som Anmelderen har foretaget, har de enkelte Breve, der har fundet Optagelse i Samlingen, gennemgaaet en kraftig Beskæring og Tillempning. Den videnskabelige Forsker maa derfor nu som før ty til det originale Kildemateriale. Et andet og vigtigt Spørgsmaal er det, om ikke disse mange højst interessante Breve til Regenburt fortjente en fuldt videnskabelig Udgave. Man skulde synes det, men man maa samtidig indrømme, at Interessen for et saadant Værk svækkes, hvis Duften tages af det, naar de mest betydelige Breve udgives i tilfældige Samlinger og mere eller mindre fuldstændigt. Fra et strengt historisk videnskabeligt Synspunkt er der derfor ikke særlig Grund til at hilse dette Udvalg af Brevene til Regenburt med Glæde, men denne Kendsgerning udelukker ikke, at der i historisk og nationalt interesserede Kredse vil findes mange, der med Taknemmelighed vil modtage denne Bog, og som vil føle sig fængslet af disse højst interessante Bidrag til en kæmpende Danskheds Vilkaar i en national Brydningstid og paa et nationalt set yderst blandet Landomraade. *Harald Jørgensen.*

Sverige har med det for over hundred aar siden af Liljegren paabegyndte Svenskt Diplomatarium længe haft et forspring for Danmark med hensyn til udgivelse af diplomerne fra middelalderen. I Svenskt Diplomatariums ældre serie foreligger alle breve fra ca. 800—1355 trykt, i den yngre serie brevene fra 1401—1420. Utrykt er saaledes af middelalderens brevstof brevene fra 1356—1400 og fra 1421—1520. En oversigt over det svenske brevstof fra tiden 1356—1400 har man i regestværkerne fra sidste halvdel af det 19. aarhundrede: »Svenska riks-archivets pergamentsbref 1351—1400 og »Svenska riksarchivets pappers handlingar 1351—1400«. I 1937 har Sven Tunberg: *Svenska Medel-*

tidsregester 1434–1441 fortsat dette arbejde med at skaffe en oversigt over det manglende tidsrum 1421–1520. Det var Tunbergs hensigt at udarbejde en fuldstændig regestsamling for hele perioden 1421–1520; naar han begyndte med tidsrummet 1434–1441 var det for først at fremlægge brevmaterialet til den betydningsfulde Engelbrektstid. Imidlertid besluttede det svenske Kungl. Vitterhets-Historie- och Antikvitetsakademien med støtte af Humanistiske Fondens Nämnd at iværksætte en registrering og en publicering af alt brevstof fra Sveriges middelalder, til hvilket arbejde Tunberg blev knyttet. Fortsættelsen af Medeltidsregesterne er derfor under de ændrede forhold opgivet.

C. A. Christensen.

Ved en tidligere Lejlighed er Docent Ingvar Anderssons »Erik XIV:s engelska underhandlingar« blevet omtalt, en Undersøgelse, der betød en vigtig Indsats i svensk Historieforskning, idet den sammen med Forfatterens andre Studier over denne svenske Renæssancefyrste (»Erik XIV och Machiavelli«, 1931, »E. XIV och Island«, 1933, og »E. XIV och Lothringen«, 1933, alle i Scandia) klargjorde, at Kongens Frierier ikke var bizarre Paafund, men havde et realpolitisk Indhold. I den Levnedsskildring, som Ingvar Andersson nu har forelagt Offentligheden, *Erik XIV. En biografi* (1935), har han nedlagt Resultatet af sine aarlange Arkivstudier og Forarbejder paa dette Felt, og Resultatet er blevet en Biografi, skrevet af en Videnskabsmand, som overlegent og kritisk behersker det store Kildestof, en Bog, der ogsaa uden for Fagmændenes Kreds vil finde Læsere, da den er skrevet i en levende, klar Stil og med en Varme og Sans for Menneskeskildring, der stiller den paa Række med andre fremragende Biografier af svenske Historikere, som i de senere Aar har set Lyset: Nils Ahnlunds Gustaf II Adolf og Curt Weibulls Dronning Christina.

Det er ikke blot Kongen selv, men hele hans Milieu, der skildres i denne Bog. Man følger den stigende Modsætning mellem den gammeldags Storbonde Gustav Vasa og den unge Verdensmand, Tronfølgeren, der tidligt kastede sig ind i Storpolitiken. Skildringen af Kroningen og Kongens Dagligliv og Omgangskreds er Kulturhistorie af første Rang; men mest interessant er Redegørelsen for Erik XIV's Forhold til Broderen, hans Mord paa Sturerne og hans tiltagende Sindssyge. Ingvar Andersson har set det som sin Opgave kritisk at efterspore den Bagtalelseskampagnes Resultater, som Hertug Johan satte i Gang mod sin Broder efter dennes Fald; hans vigtigste Indsats er, at han har givet de kendte